

Bruselj, 21.10.2016
COM(2016) 667 final

2012/0179 (COD)

**SPOROČILO KOMISIJE
EVROPSKEMU PARLAMENTU**

v skladu s členom 294(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije

v zvezi s

stališčem Sveta o sprejetju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi posebnih pogojev za ribolov globokomorskih staležev v severovzhodnem Atlantiku in določb o ribolovu v mednarodnih vodah severovzhodnega Atlantika ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2347/2002

**SPOROČILO KOMISIJE
EVROPSKEMU PARLAMENTU**

v skladu s členom 294(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije

v zvezi s

stališčem Sveta o sprejetju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi posebnih pogojev za ribolov globokomorskih staležev v severovzhodnem Atlantiku in določb o ribolovu v mednarodnih vodah severovzhodnega Atlantika ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2347/2002

1. OZADJE

Datum predložitve predloga Evropskemu parlamentu in Svetu (dokument COM(2012) 371 final – 2012/0179 COD):	19. julij 2012
Datum mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora:	13. februar 2013
Datum stališča Evropskega parlamenta, prva obravnava:	10. december 2013
Datum predložitve spremenjenega predloga:	24. oktober 2016
Datum sprejetja stališča Sveta:	18. oktober 2016

2. CILJ PREDLOGA KOMISIJE

Globokomorski ribolov v severovzhodnem Atlantiku izvajajo predvsem tradicionalne flote za priobalni ribolov (Portugalska) in velika plovila z vlečnimi mrežami za velike razdalje (Francija, Španija). Skupaj predstavljajo približno 1 % iztovorjenega ulova iz severovzhodnega Atlantika. Gospodarstvo številnih ribiških skupnosti je do določene mere odvisno od globokomorskega ribolova. Ribolov se izvaja v vodah Unije in mednarodnih vodah, ki jih urejajo sporazumi, sprejeti v okviru Komisije za ribištvo severovzhodnega Atlantika (NEAFC).

Globokomorski staleži so staleži rib, ulovljeni v vodah zunaj glavnih ribolovnih območij kontinentalnih polic. Zadržujejo se na kontinentalnih strminah ali naseljujejo podvodne gore. Za globokomorski ribolov se natančno upravljanje ribolovnih možnosti (celotni dovoljeni ulov, največji ribolovni napor) uporablja šele od leta 2003. Pred tem je bil razvoj ribištva večinoma neurejen in je deloma kazal znake, značilne za tekmo za ribe („race to fish“), ki povzroča izčrpavanje staležev.

Uredba Sveta (ES) št. 2347/2002¹ določa posebne pogoje dostopa in z njimi povezana pravila za ribolov globokomorskih staležev. Vendar se je sčasoma izkazalo, da ti ukrepi niso dovolj omejevalni in ne morejo več zagotavljati trajnostnega upravljanja staležev. Poleg tega niso reševali problema preprečevanja znatnih škodljivih vplivov na občutljive morske ekosisteme.

---

¹ Uredba Sveta (ES) št. 2347/2002 o določitvi posebnih pogojev dostopa in z njimi povezanih pravil za ribolov globokomorskih staležev (UL L 351, 28.12.2002, str. 6).

V letih 2007 in 2010 je Generalna skupščina Združenih narodov sprejela resoluciji 61/105 in 64/72, s katerima je države in regionalne organizacije za upravljanje ribištva pozvala, naj zagotovijo varstvo občutljivih globokomorskih ekosistemov pred vplivom orodij za pridneni ribolov in trajnostno izkoriščanje globokomorskih staležev rib.

Ukrepi NEAFC na področju globokomorskega ribolova, ki so bili sprejeti in preneseni v zakonodajo Unije, vključujejo prepoved zabodnih mrež, zaprta območja za zavarovanje bentoških habitatov, ki so glavni viri biotske raznovrstnosti (občutljivi morski ekosistemi), omejitev skupnega ribolovnega napora na letni ravni in določitev obstoječih ribolovnih dejavnosti, da se kot pogoj za nove ribolovne dejavnosti določi predhodna presoja vplivov na okolje.

Splošni cilj predloga je zagotoviti čim bolj trajnostno izkoriščanje globokomorskih staležev ter hkrati zmanjšati vpliv takšnega ribolova na okolje in izboljšati bazo podatkov za znanstveno oceno. Dokler podatki in metoda niso dovolj kakovostni, da bi omogočili upravljanje na podlagi največjega trajnostnega donosa, je treba ribolov upravljati v skladu s previdnostnim pristopom k upravljanju ribištva.

Za zmanjšanje uničujočega vpliva na morski ekosistem je predlog predvidel, da bi bilo pri takšnem ribolovu treba postopno opustiti uporabo pridnenih vlečnih mrež, saj so za občutljive morske ekosisteme zelo škodljive, ravni neželenega ulova globokomorskih vrst pa so zelo visoke. Prehodne omejitve uporabe pridnenih zabodnih mrež pri ribolovu na globini pod 600 m ter na globini med 200 in 600 m bi morale vključevati tudi prepoved ciljne usmeritve na globokomorske vrste.

Ker je predlog predvidel postopno opuščanje pridnenega orodja, ni vključeval posebnih ukrepov za preprečevanje znatnih vplivov na občutljive morske ekosisteme ali zapore območij, kjer so takšni ekosistemi prisotni.

Predlog je obravnaval tudi možnost poenostavitve sistema upravljanja za te staleže, za katerega trenutno velja dvojni instrument: omejitev ulova in omejitev zmogljivosti/napora.

Treba je opozoriti, da se je pravni okvir od predložitve predloga Komisije spremenil; skupna ribiška politika (SRP) je bil prenovljena, nova „osnovna uredba²“ pa je začela veljati 1. januarja 2014.

3. PRIPOMBE K STALIŠČU SVETA

3.1 Splošne pripombe k stališču Sveta:

Stališče Sveta odraža politični dogovor, ki sta ga Evropski parlament in Svet dosegla 30. junija 2016. Komisija ta dogovor podpira.

3.2 Spremembe, ki jih je Evropski parlament sprejel v prvi obravnavi:

Parlament je med pogajanjmi zaradi sprememb pravnega okvira in sprejetja nove skupne ribiške politike svoje stališče dopolnil. Zato je stališče Evropskega parlamenta v prvi obravnavi, 10. decembra 2013, veljalo za manj relevantno za pogajanja.

3.3 Določbe, ki jih je vnesel Svet, in stališče Komisije v zvezi z njimi:

Evropski parlament in Svet se nista strinjala s predlaganim postopnim opuščanjem pridnenih orodij, s katerimi se lovijo globokomorske ribe. Vendar pa sta se strinjala z nadomestnimi

² Uredba (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1954/2003 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2371/2002 in (ES) št. 639/2004 ter Sklepa Sveta 2004/585/ES (UL L 354, 28.12.2013, str. 22).

ukrepi in drugimi ohranitvenimi ukrepi za zaščito občutljivih morskih ekosistemov. Besedilo je bilo zato bistveno spremenjeno, tako da določa naslednje ukrepe, ki odražajo politični dogovor:

- uvedeta se dve vrsti dovoljenj za ribolov: usmerjena dovoljenja za ribolov za plovila, ki iztvorijo več kot 8 % globokomorskih vrst pri vsakem ribolovnem potovanju in najmanj 10 ton v zadevnem koledarskem letu; in dovoljenja za prilov za plovila s prilovom globokomorskih vrst. Za plovila s prilovom se za količine nad 10 tonami uporablja prilagodljivost v višini 15 %;
- ribolovne zmogljivosti se omejijo na osnovi zmogljivosti plovil, ki so iztvorila več kot 10 ton globokomorskih vrst v obdobju 2009–2011;
- ribolov, usmerjen na globokomorske vrste, se omeji na območje, na katerem se je globokomorski ribolov izvajal v obdobju 2009–2011, tj. pred predlogom Komisije (območje odtisa);
- raziskovalni ribolov zunaj območja odtisa bo predmet ocene učinka. Komisija bo določila pogoje za tak ribolov z izvedbenimi akti. Trajanje raziskovalnega ribolova bo omejeno na največ eno leto z možnostjo enkratnega podaljšanja;
- za plovila velja obveznost, da poročajo o odkritih občutljivih morskih ekosistemih pod globino 400 m in se umaknejo na alternativno območje vsaj 5 navtičnih milj stran od območja odkritja;
- prepove se globokomorski ribolov s pridnenimi vlečnimi mrežami nižje od 800 metrov pod vodno gladino;
- območja z občutljivimi morskimi ekosistemi se zaprejo za globokomorski ribolov s pridnenim orodjem na podlagi ocene učinka in sporočenih odkritij. Zapore bo uvedla Komisija z izvedbenimi akti na podlagi znanstvenih mnenj;
- uporabijo se strožje določbe o nadzoru, kot so omejitev pretovarjanja, poročanje v realnem času o porabi kvote, okrepljeno spremljanje napačno sporočenega ulova, posebni programi nadzora in inšpekcijskih pregledov, višji multiplikacijski faktor za prelov, možnost, da Komisija sprejme nujne ukrepe, itn.;
- za količine, ki presegajo 100 kg globokomorskih vrst, velja obveznost, da se iztovarjajo le v določenih pristaniščih, in obveznost, da se nameravano iztovarjanje sporoči vsaj 4 ur vnaprej, za plovila, katerih dolžina ne presega 12 m, pa vsaj 1 uro vnaprej;
- dovoljenja za ribolov se odvzamejo za vsaj dva meseca v primeru neizpolnjevanja pogojev iz dovoljenja za ribolov v zvezi z uporabo orodij, območji delovanja in omejitvijo ulova ter v primeru, da opazovalec ni bil sprejet na krov;
- uvedejo se bolj specifične določbe o zbiranju podatkov in prisotnosti opazovalcev na vsaj 20 % plovil za usmerjeni ribolov, ki uporabljajo pridnene vlečne mreže in pridnene zabodne mreže, in na 10 % ostalih plovil. Prisotnost bi bilo mogoče spremeniti s postopkom soodločanja na podlagi znanstvenega mnenja;
- navedeni ukrepi zadevajo vode EU in nekatera območja CECAF, kjer lovijo plovila EU. Na območju NEAFC se bodo še naprej uporabljale sedanje določbe o dovoljenjih za ribolov, določenih pristaniščih in zbiranju podatkov. Povečana prisotnost opazovalcev na 20 % plovil bo veljala tudi na območju NEAFC;

- učinek ukrepov se oceni štiri leta po začetku veljavnosti uredbe, da se določi obseg doseženih ciljev.

Kompromisno besedilo znatno odstopa od prvotnega predloga Komisije iz leta 2012, vendar je v skladu z novimi pravili, določenimi v novi osnovni uredbi, določa zadostne nadomestne ukrepe za postopno opuščanje pridnenih orodij, zagotavlja pogoje za preprečevanje znatnih škodljivih vplivov na občutljive morske ekosisteme in določa boljše pogoje za izboljšanje zbiranja podatkov. Komisija lahko vse spremembe sprejme.

4 ZAKLJUČEK

Pravne službe in pravniki lingvisti Evropskega parlamenta in Sveta so bili pooblaščen, da ustrezno prilagodijo besedilo. Tako pripravljeni dokument zato predstavlja politični dogovor, ki sta ga sozakonodajalca dosegla 30. julija 2016.